

Nye veje til råderum på ældreområdet

KL's Råderumsuge 2022

Webinar

Agenda

Hvad skal vi tale om i dag?

1

Hvad er forudsætningen for, at vi kan finde råderum?

2

Faglig styring som vejen til råderum

3

Ernæringsområdet som en vej til råderum

4

Optimering af rammer og praksis for rute- og vagtplanlægning som en vej til råderum

- *Under hvert punkt vil der være eksempler på, hvordan råderum er skabt og hvor meget det drejer sig om.*
- *Rebild Kommune præsenterer en case på faglig styring under punkt 2.*
- *I det omfang der er skriftlige spørgsmål eller hvis man ønsker slides udleveret, kan der rettes skriftlig henvendelse til Partner Rasmus Duus: RAD@BDO.DK.*

1

Forudsætningen for at tale om råderum

IBDO

1

Forudsætningen for at skabe råderum

Styring og råderum er hinandens forudsætninger

God budgetlægning og økonomistyring skal understøtte råderumsdagsordenen.

Budgettets forudsætninger: Fokus på priser og mængder.

Vær klare på omkostningsdrivere.

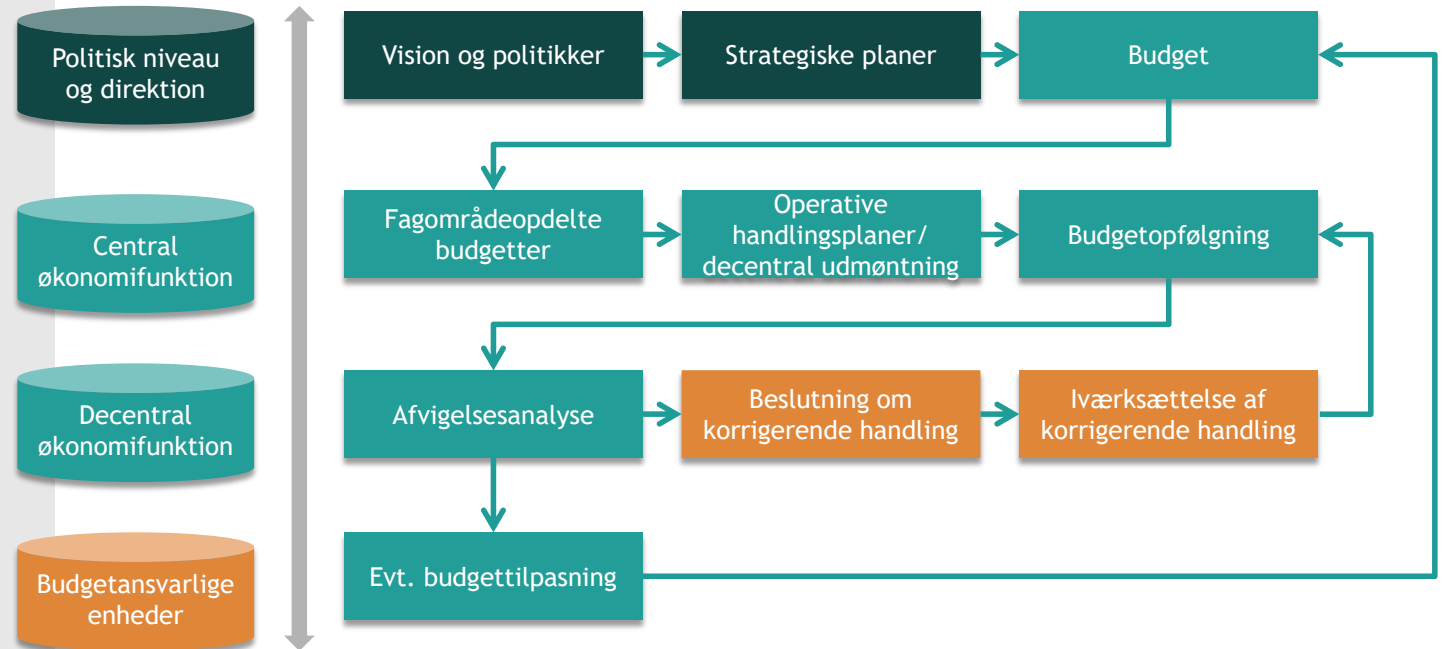
VÆSENTLIGSTE POINTER!

- Styr på styringen
- God budgetlægning og god økonomistyring øger sandsynligheden for budgetoverholdelse
- God budgetlægning og økonomistyring øger mulighederne for proaktive og substantielle drøftelser af råderum mellem alle niveauer i organisationen.

1 Forudsætningen for at skabe råderum

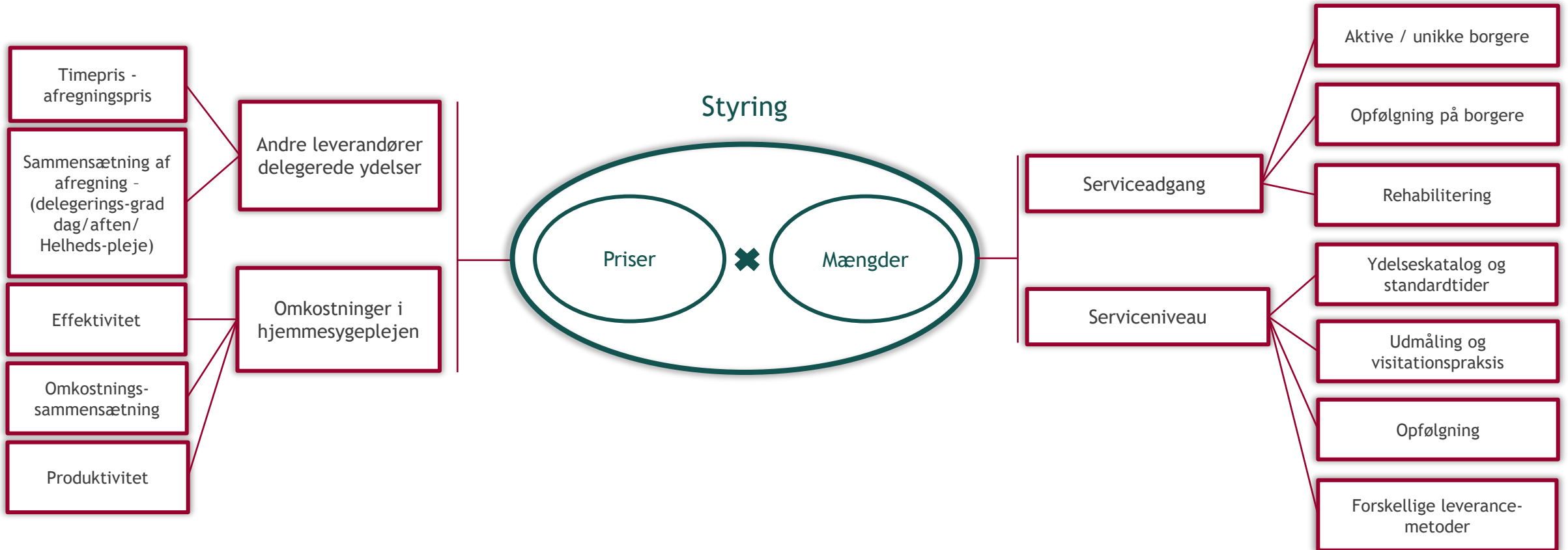
Styring og råderum er hinandens forudsætninger

1. Budgetforudsætninger og tildelingsmodeller
2. Roller og ansvar
3. Rapportering/afvigelsesanalyse
4. Politikker og retningslinjer
5. Kompetenceudvikling
6. Kultur og ejerskab

1 Opsamling

Priser og mængder som omkostningsdrivere eksempel for sygepleje

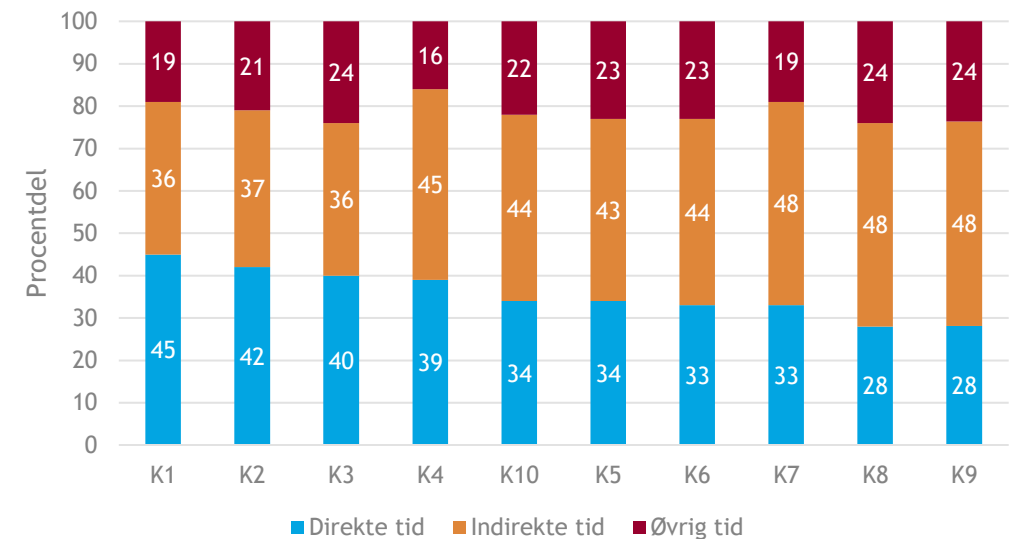
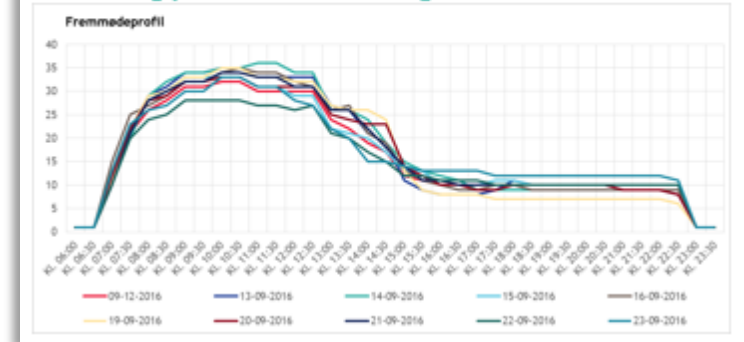

Forudsætningen for at skabe råderum

Vigtige budskaber

- Pas på med ikke at slippe fokus på omkostningssiden => også fundamentet for de gode overvejelser omkring effektstyring, tværgående løsninger mv.
- Indblik i institutionernes omkostningssammensætning kan medvirke til at vise råde- og handlerum lokalt.
- Kommunernes takstberegninger og beregning af enhedspriser kan være et muligt afsæt.
- Hvordan bruger vi vores tid? - og for hvilke opgaver og fagområder er det egentlig OK at tage den drøftelse?
- Obs. på (manglende) kapacitetstilpasning og potentielle ”dødsspiraler”.
- Dekomponering af enhedsomkostninger på ældreområdet - identifikation af handlemuligheder og råderum.

3b Fremmedeprofил, der viser variationen i bemanning på en række hverdage

2

Faglig styring som vej til råderum

IBDO

2

Faglig styring

Vi kan ikke tale serviceniveau uden også at tale faglig styring

Veje til at skabe råderum på mængderne i jeres hjemme og sygepleje.

Case: Erfaringer fra Rebild Kommune

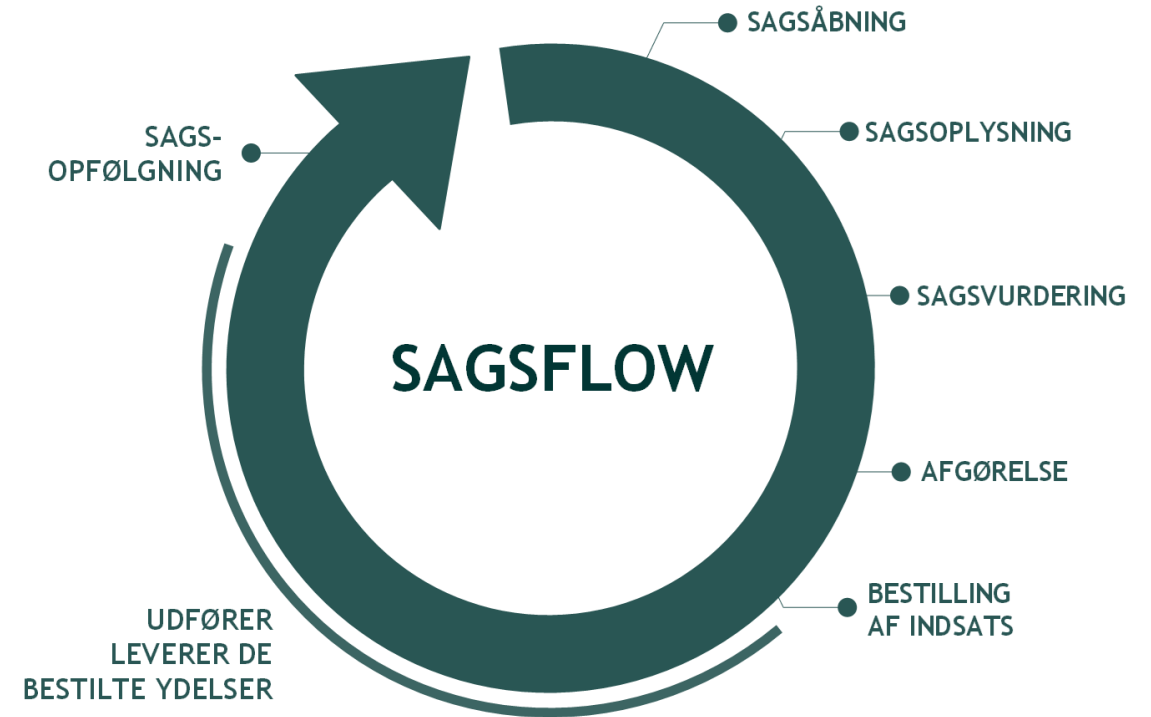
VÆSENTLIGSTE POINTER!

- Når I skal arbejde med mængderne, så er der mange veje til at skabe råderummet ud over at tilrette serviceniveauet i jeres indsatskataloger.
- I skal både arbejde med faglig styring på SUL og SEL ydelser.

2 Faglig styring

Opmærksomhedspunkter når I arbejder med serviceniveau og faglig styring

Serviceadgang og serviceniveau?	Udmøntning af serviceniveau?
Hvor hyppigt følger vi op på ydelser?	Er dokumentationen ajourført?
Hvordan følger vi op på de visiterede ydelser?	Hvordan samarbejder myndighed og udfører?
Har vi fokus på rehabilitering?	Har vi fokus på velfærdsteknologi, klinik mv.?

– *Sammen* udvikler
vi Rebild

Analyse: Styring og planlægning på ældreområdet

KL-råderumsuge 15. november 2022 – Birgitta Sloth Christiansen

Agenda

- Baggrund
- Analyseområder – de tre spor
- Udvalgte resultater og anbefalinger
- Vejen til baseline 2019
- Status

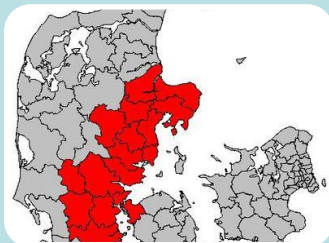
Baggrund

- Servicecheck efter Corona
- Det samlede udfordringsbillede
- En politisk godkendt proces
- Råderumspotentiale med afsæt i baseline 2019
- Tilgang til analysen

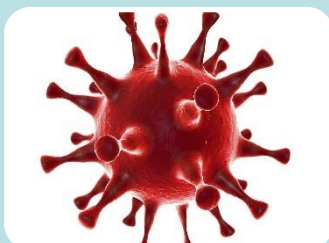
Analyseområder

Hele ældreområdet – myndighed, hjemmepleje, sygepleje, kapacitet af pleje og ældreboliger

Benchmark med sammenlignelige kommuner – aktiviteter og styringspraksis

Særlig obs – retvisende billede uden Corona og hensynet til driften

De tre spor

Serviceniveau og visitationspraksis

- Sammenhæng mellem beskrevet og udmøntet serviceniveau
- Handlemuligheder og konkrete forslag

Styringsgrundlag

- Styringsgrundlag og incitamenter
- Organisatorisk effektivitet
- Handlemuligheder og konkrete forslag

Planlægning

- Analyseresultater
- Indsatskatalog relateret til planlægning
- Økonomiske potentialer og anbefalinger
- Håndbog for god planlægning og kompetenceudvikling

Udvalgte resultater og anbefalinger

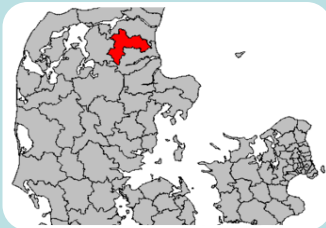
§ 83 ydelser

- Ydelseskatalog anvendes optimalt – højere serviceniveau
- Generel sagsbehandling kan løftes – sikre udfyldelse og dermed helhed omkring borger
- Opfølgning på sager kan styrkes - indsatsmål og handleanvisninger

§ 138

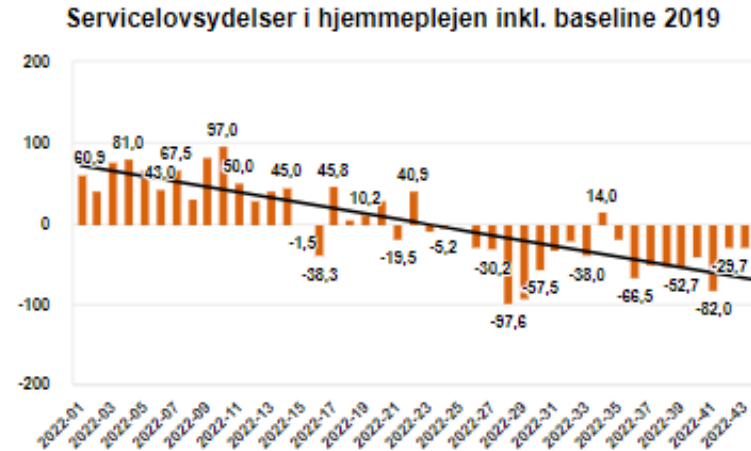
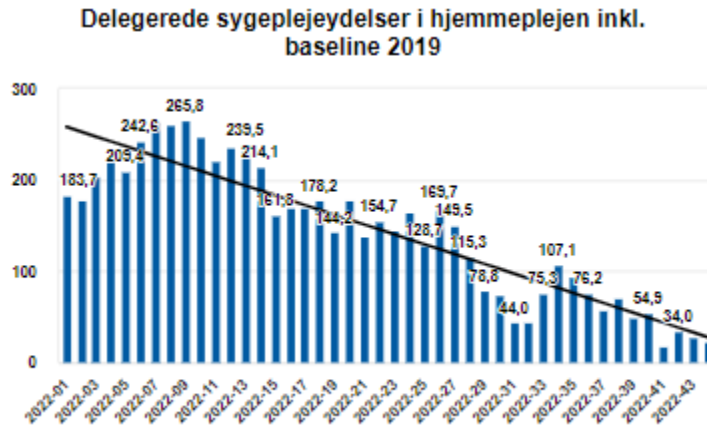
- Journalisering på § 138 bør løftes – helbredsoplysninger og, i samarbejde med hjemmeplejen, styrkelse af udfyldelsen af de generelle oplysninger
- SUL ydelser på et for højt niveau – uensartet serviceniveau og udfordring med ”stablede” ydelser.
- Sikre rette rammer for udførelsen og opfølgning på ydelser i sygeplejen og delegerede ydelser
- Styring
 - Sikring af entydig sammenhæng mellem bevilling og budget
 - Myndighed ansvar for SEL og Sygeplejen for SUL (delegerede)

Planlægning

- Styrkelse af planlægningsfunktionen – herunder kompetenceudvikling
- Bedre anvendelse af tidsvinduer
- Vores distriktsstruktur i hjemmeplejen ser fornuftig ud og skaber gode rammer – evt, udvidelse af satellit
- Rekruttering af en planlægningsspecialist og centralisering af visse planlægningsdele

Resultater – baseline 2019

Råderum: 6 mio. – 115 timer på SEL pr. uge og 205 timer SUL – tilsammen 320 timer pr. uge -

Status

- Forventer ved årets udgang af være tilbage på niveau 2019 – på SUL og SEL
- Tilpasninger i driften – reduktion af kørelister/ personale-tilpasninger
- Ny budgettilgang i hjemmeplejen
- Analyse i sygeplejen og spor 3 afventer eksekvering

3

Ernæringsområdet som vej til råderum

IBDO

3

Forudsætningen for at skabe råderum

Styring og råderum er hinandens forudsætninger

Modeller og beslutninger.

Konkrete valg I kan træffe for at finde råderum.

Case.

VÆSENTLIGSTE POINTER!

- Der er en lang række forskellige modeller for, hvordan man kan tilrettelægge sit ernæringsområde og udviklingen på området kalder på en aktiv stillingtagen til, hvordan man fremtidssikrer området.
- Når man tager stilling til organiseringen, kan man træffe valg, der både realiserer et råderum og fremtidssikrer ernæringsområdet i kommunen til gavn for budgettet og de ældre borgere..

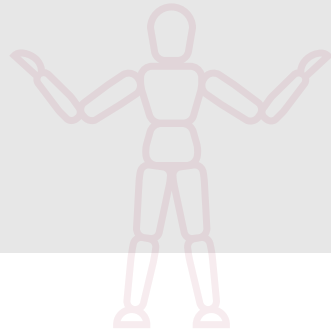
3

Forudsætningen for at skabe råderum

Modeller og beslutninger

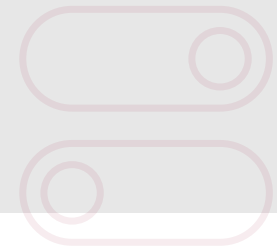
Modeller

- Centralisering af alt forplejning.
- Kombinationsmodel: Dele af forplejningen er centraliseret og resten tilberedes/anrettes på den enkelte afdeling eller i et mindre køkken på stedet.
- Decentralisering: Leve bo eller en drift et centralt sted på stedet.

Beslutninger

- Serviceniveau/koncept beskrivelse.
- Brug af maden som en rehabiliterende indsats.
- Kostformer.
- Produktions- og distributionsmetoder.
- Snitfladeudredning mellem de ernærings professionelle og andre faggrupper herunder plejepersonalet.
- Fysiske rammer.
- Måltidet.
- Bæredygtig produktion.

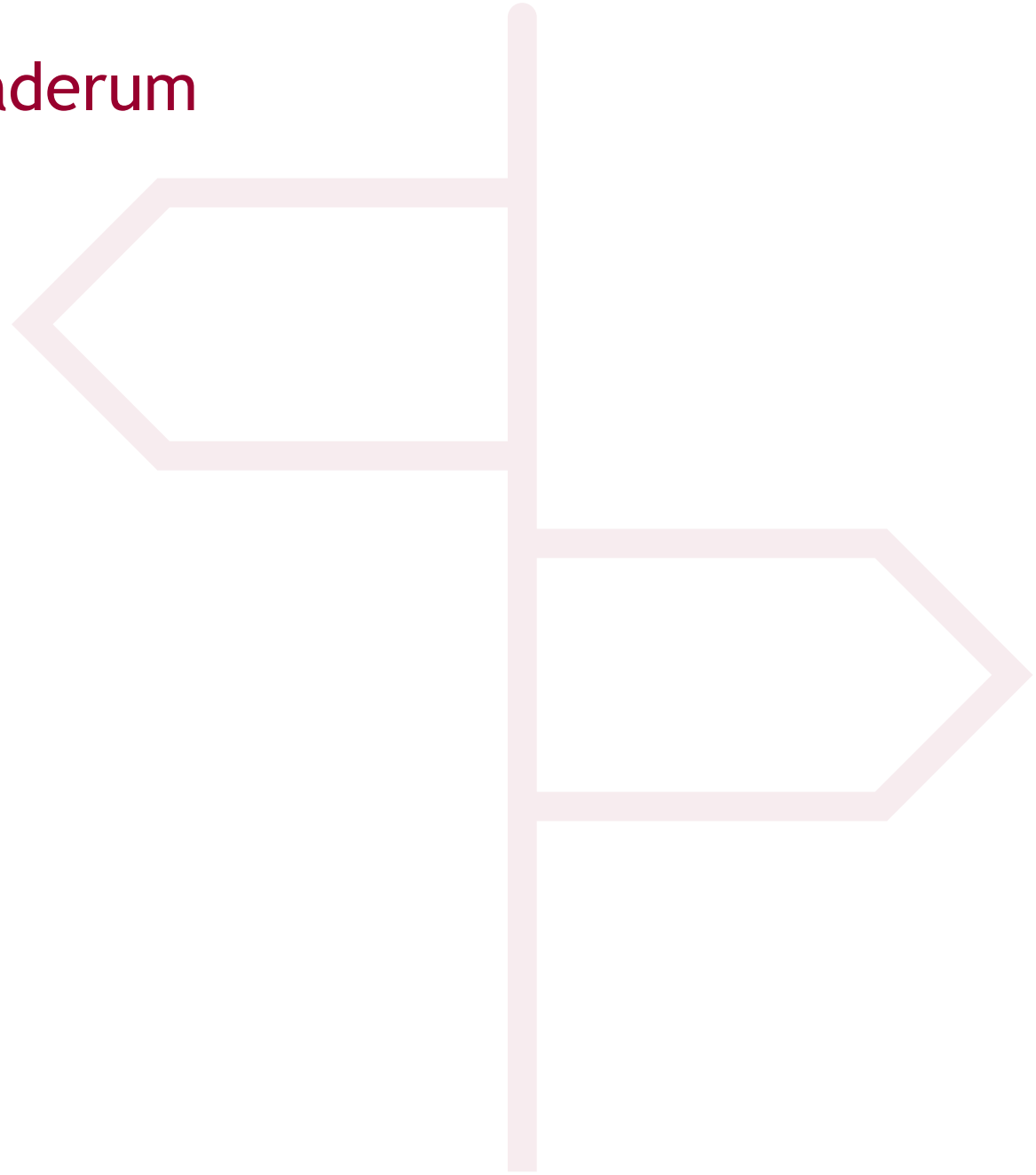

3

Forudsætningen for at skabe råderum

Konkrete valg I kan træffe for at finde råderum

- Antallet af produktionssteder - centralisering.
- Ændring / harmonisering i serviceniveauet fx
 - Valgmuligheder
 - Leveringsfrekvens af mad til hjemmeboende
 - Tilbud og åbningstider i ældrecaféer.
- Snitflade til plejen.
- Samling af produktion af specialdiæter fx dysfagi.
- Ændring af produktionsmetode.
- Fastsættelse af maksimal råvarepris pr. ret.
- Optimering af processer i køkkenet.
- Mulighed for at udvide produktionen fx med mad til daginstitutioner, skoler, bosteder mv.
- Gennemgang af indkøbsaftaler.

3

Forudsætningen for at skabe råderum

Case

- Samling af kommunens madproduktion i to produktionskøkkener mod de nuværende 5:
 - Opnå stordriftsfordele
 - Optimering af personaleressourcer
 - Reduktion af madspild i produktionen
- Ændring af produktions- og distributionsform.
- Samling af specialafdelinger eks. diætproduktion, kvalitetsudvikling.
- Harmonisering af serviceniveau.

Beløb ekskl. moms	Nuværende driftsudgift	Fremtidig driftsudgift	Besparelse
Personaleløn	15.500.000	14.750.000	-750.000
Øvrige personaleomkostninger	600.000	520.000	-80.000
Råvarer og emballage	13.400.000	12.400.000	-1.000.000
Transport	590.000	1.240.000	650.000
Øvrige produktionsomkostninger	2.900.000	2.400.000	-500.000
Administrations omkostninger	350.000	275.000	-75.000
I alt	33.340.000	31.585.000	-1.755.000
Investering og ombygning - engangsbeløb		4.800.000	

4

Optimering af rammer og praksis
for rute- og vagtplanlægning som
en vej til råderum

IBDO

4

Optimering af rute- og vagtplanlægningen

En vigtig vej til råderum

Rammer for planlægningen.

Tilgangen til rute- og vagtplanlægning.

Potentiale.

VÆSENTLIGSTE POINTER!

- Tilrettelægger man rammerne og planlægningen rigtigt og planlægger man omkostningseffektivt og bæredygtigt, kan det medføre et stort råderum uden at serviceniveau påvirkes direkte.
- Råderummet kan realiseres, men det skal også vedligeholdes. Man bør løbende forholde sig til, om rammerne er rigtige og om praksis for planlægning sikrer en omkostningseffektiv ressourceudnyttelse.

Optimering af rute- og vagtplanlægningen

Rammer for planlægningen

Optimering af rute- og vagtplanlægningen

Rammer for planlægningen

Distrikter og indmødesteder

En optimering af distrikternes størrelse/udformning og indmødestedernes placering kan nedbringe kørselsbehovet i driften, og dermed frigøre tid som kan bruges hos borgerne.

Indmødemodel

Hvis udvalgte medarbejdere på udvalgte dage møder ind direkte hos borgerne kan der frigøres anseelige mængder transporttid. Indmødemodellen skal balanceres ift. behovet for kollegial sparring, morgenmøder, etc. på indmødestederne.

Køretøjsflåde

Det er afgørende for driften, at køretøjsflåden består af det rette antal køretøjer, af den rette type, på de rette lokationer. For få køretøjer hindrer en effektiv afvikling af driften, mens for mange køretøjer er en unødigt økonomisk byrde.

Optimering af rute- og vagtplanlægningen

Rammer for planlægningen

MEDARBEJDERSAMMENSÆTNING

En hensigtsmæssig sammensætning af medarbejderstaben og optimal allokering af de tilgængelige medarbejdere giver både økonomiske og tidsmæssige gevinster i driften. Dette skal understøttes af opdaterede kompetenceskemaer.

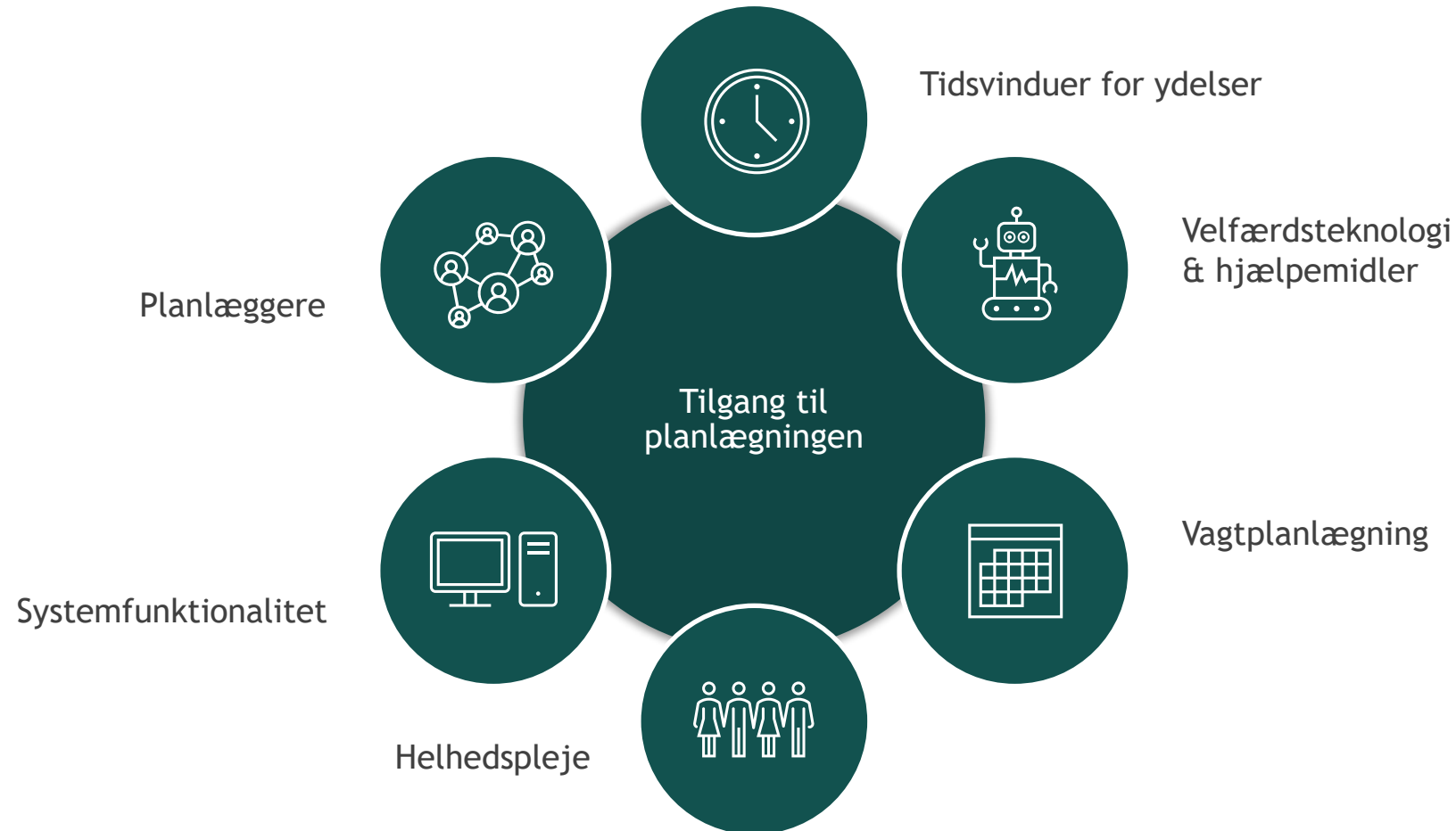

SYGEPLEJEKLINIKKER

Brug af sygeplejeklinikker kan have en væsentlig indflydelse på effektiviteten af driften. U hensigtsmæssig placering og belægning af klinikker kan i værste tilfælde have en negativ indflydelse på driften.

Optimering af rute- og vagtplanlægningen

Tilgang til planlægningen

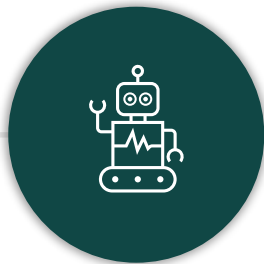
Optimering af rute- og vagtplanlægningen

Praksis for planlægning

Tidsvinduer for ydelser

En bedre udnyttelse af de tidsvinduer, som ydelser må leveres indenfor, kan nedbringe spidsbelastningen i driften, og reducere ressourcebehovet blandt både medarbejdere og køretøjer.

Velfærdsteknologi & hjælpemidler

Hvis man udnytter oplagte velfærdsteknologiske løsninger og hjælpemidler, gør det ruteplanlægningen mere fleksibel. Her kan der f.eks. peges på DoseCan/App Medicinhusker, Autodrop/Autosqueeze, udprintet medicinskema.

Vagtplanlægning

Grundplanen bør udgøre baseline. Ved spidsbelastningsperioder kan der fyldes op med timelønnede medarbejdere, som er ansat og oplært rettidigt. Det anbefales, at ønsker fra medarbejdere modtages i henhold til overenskomst og drift samt at vagtplanen låses, så medarbejderen får en deadline for fri-ønsker i den næste periode.

Optimering af rute- og vagtplanlægningen

Praksis for planlægning

Planlæggere

Planlæggerens rammevilkår bør prioriteres, så de kan udføre deres arbejde effektivt og uden for mange afbrydelser. Der kan kigges ind i fysisk placering af planlæggere, samarbejde med andre planlæggere, forstyrrelser mv. f.eks. bilnøgler, skader, cykler, klude,

Systemfunktionalitet

Planlæggerne skal kende planlægningssystemerne og have fælles principper for ruteplanlægningen. F.eks. kan ruterne navngives efter geografi i stedet for medarbejdernavne. Generelt er der et potentiale for at udnytte systemfunktionaliteten i planlægningssystemerne bedre.

Helhedspleje

Arbejder man med helhedspleje, kan det give planlæggerne mere fleksibilitet og plejen kan løftes. Planlæggerne får mulighed for at fordele besøg på flere kollegaer. Når assistenten eller SPL'en håndterer flere ydelser på samme besøg stiger kontinuiteten desuden.

4

Optimering af rute- og vagtplanlægningen

Potentialer

Optimeringstemaer	Status
 Distrikter og indmødesteder	—
 Indmødemodel	✓
 Medarbejdersammensætning	—
 Sygeplejeklinikker	—
 Køretøjsflåde	✓

Optimeringstemaer	Status
 Tidsvinduer for ydelser	—
 Velfærdsteknologi	✓
 Vagtplanlægning	—
 Helhedspleje	—
 Systemfunktionalitet	✓
 Planlæggere	—

BDO's erfaring er, at en optimering af rammerne for- og tilgangen til planlægningen kan frigøre tid og økonomi svarende til:

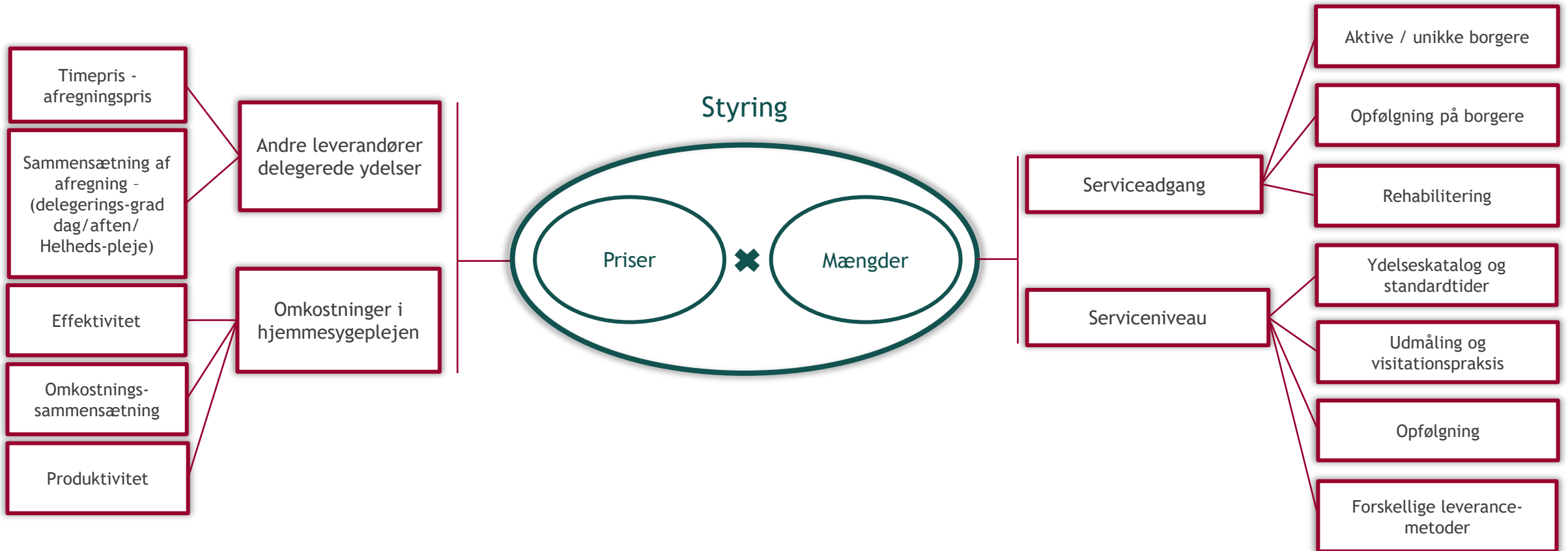
4-10% af hjemme- og sygeplejens samlede budget.

Opsamling: Priser og mængder

IBDO

1 Opsamling

Priser og mængder som omkostningsdrivere eksempel for sygepleje

Tak for at I lyttede med

KL's Råderumsuge 2022

Webinar

